

SENDİKALARIN PARALARI NEREYE HARCANIYOR

Aydınlık Gazetesi, 3 Şubat 2015

Yıldırım Koç

Türkiye sendikacılık hareketi tarihinin önemli isimlerinden biri, Fukara Tahir'dir (Tahir Öztürk). Eski sendikacıların anlattıklarına göre, Ankara'da Rüzgarlı Sokak'ta bir kahvesi varmış. Türk-İş'in 1957 yılındaki 3. Genel Kurulu bu kahvede toplanmış. Dengini omuzuna atıp Ankara'ya çalışmaya gelen inşaat işçileri gündüz Fukara Tahir'in kahvesinde iş bekler, gece de yatağını kahveye serer yatarmış. Fukara Tahir'in sendikasının genel merkezi de, kahvenin bir köşesindeki masaymış.

Şimdiki sendikalar ne kadar farklı, değil mi?

Sendikacılarımız da öyle.

Peki, işçiler sendikalarına her ay ne kadar aidat ödüyor? Bu paralar nerelere harcanıyor?

Sendikalar bu bilgileri genellikle çok gizli tutarlar. Size yakında genel kurulu toplanacak olan Yol-İş Sendikası'nın 2011 yılındaki genel kurulunda kabul edilen bütçeye göre 2011-2015 döneminde aidat gelirlerini ve yetkilendirilen harcamaları aktarayım.

ORTALAMA İŞÇİ YILDA 960 LİRA AİDAT ÖDÜYOR

Yol-İş tüzüğü'nün 7/a maddesine göre, "Sendikaya kayıtlı üyelerin ödeyeceği aylık üyelik aidatı, bir günlük çıplak gündeliklerinin yüzde 80'idir."

Peki, bu aidat ne kadar tutuyor.

1.3.2013-28.2.2015 döneminde yürürlükte bulunan Karayolları toplu iş sözleşmesindeki ücret cetveline göre, ortalama brüt yevmiye günümüzde 100 lira civarında. Diğer bir deyişle, bir işçi Yol-İş'e her ay 80 lira, bir yıl içinde 960 lira aidat ödüyor.

Peki, bu paralar nerelere harcanıyor?

Yol-İş Sendikası'nın 21-22 Mayıs 2011 günleri toplanan 9. Olağan Genel Kurulu'na sunulan Mali Rapor'un sonunda 2011 (9 ay), 2012, 2013, 2014 ve 2015 (3 ay) dönemlerine ilişkin tahmini bütçe verilmiş (s.154-155). Bu bütçe genel kurulda onaylandı.

Bu bütçeye göre, bu süre içinde Yol-İş'in aidat geliri 115 milyon 435 bin liradır.

Bu para nereye harcandı?

AİDAT GELİRLERİ SENDİKACILARA ÖDENENLERE YETMİYOR

Yol-İş'in 8 tane genel merkez yöneticisi var. Bu 8 yöneticiye yapılmış olması gereken ödemeler şöyle:

Ücretler: 8 milyon 7 bin lira.

İkramiyeler: 2 milyon 578 bin lira.

Giyim bedeli: 90 bin lira.

Yolluk: 320 bin lira.

Hizmet ödentisi: 3 milyon lira.

Toplam: 13 milyon 995 bin lira.

Adam başına düşen miktar: 1 milyon 749 bin lira.

Yol-İş'in şubeleri var. Şubelerde profesyonel sendikacılar çalışıyor. Ayrıca amatör sendikacılara da belirli bir ödeme yapılıyor. Şube yöneticilerine yapılmış olması gereken ödemeler şöyle:

Ücretler: 65 milyon 900 bin lira.

İkramiyeler: 20 milyon 50 bin lira.

Giyim bedeli: 910 bin lira.

Yolluklar: 1 milyon 250 bin lira.

Yönetici temsil ödeneği: 7 milyon 187 bin lira.

Hizmet ödentisi: 16 milyon 800 bin lira.

Yöneticilere 2 aylık ücret: 850 bin lira.

Toplam 112 milyon 947 bin lira.

Sendika yöneticilerine verilen vasıtaların giderleri de 5 milyon 750 bin lira.

Genel merkez ve şube yöneticilerine ödenen para ve vasıta giderleri toplamı ise 132 milyon 692 bin lira.

Aidat geliri ne kadardı?

115 milyon 435 bin lira.

17 milyon 257 bin lira açık var. Bu da faiz gelirleriyle kapatılıyor.

24 Ocak 2015 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan istatistiklere göre, Yol-İş’in işkolunda 1 milyon 546 bin 830 işçi var. Bunların yalnızca 39 bin 519’u Yol-İş’e üye. İşkolundaki sendikasız işçi sayısı ise 1 milyon 505 bin 306 işçi.

Peki, sendikanın örgütlenme çalışmaları için 4 yıllık sürede ayrılan para ne kadar?

Yalnızca 700 bin lira.

Yol-İş’in ortalama bir üyesinin yılda ödediği 960 liralık aidatların toplamı, sendika yöneticilerine yapılan harcamalara yetmiyor.

Bu gerçeği bilmeden bugünün sendikaları değerlendirebilmek mümkün değildir.